

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **M.P.** skazanego z 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.,
po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2026 r. w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu
z 23 czerwca 2025 r. sygn. akt II Ka 381/24
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Mielcu
z 2 października 2024 r. sygn. akt II K 442/24,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wyrokiem z 23 czerwca 2025 r. sygn. akt II Ka 381/24 na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i oskarżyciela publicznego utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Mielcu z 2 października 2024 r. sygn. akt II K 442/24, w którym oskarżony M.P. został uznany za winnego dwóch przestępstw:

1. z art. 56 ust. 3 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k., i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii skazał go na karę 4 (czterech) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku);
2. z art. 244 k.k., i za to na podstawie art. 244 k.k. skazał go na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 5 wyroku).

Ponadto sąd I instancji na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonego M.P. w pkt 1 i 5 wyroku kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył oskarżonemu karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności (pkt 8 wyroku). Sąd ten orzekł także na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przepadek dowodów rzeczowych (pkt 2 wyroku), a także na podstawie art. 70 ust. 4a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nawiązkę od oskarżonego na rzecz Ośrodka Rehabilitacyjnego dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „[...]” przy ul. [...] w C. w wysokości 10 000 zł (dziesięciu tysięcy złotych) (pkt 3 wyroku), zaś na podstawie art. 70 ust. 4a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 3 000 zł (trzech tysięcy złotych) (pkt 4 wyroku) oraz na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku (pkt 6 wyroku), i na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 5 000 (pięciu tysięcy złotych) (pkt 7 wyroku).

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł obrońca skazanego, który zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. przez to, że w składzie sądu odwoławczego brały udział osoby nieuprawnione do orzekania, przez co sąd był nienależycie obsadzony, gdyż w składzie sądu uczestniczyli:

- sędzia Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu X. Y.,
- sędzia Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu X.1 Y.1,
- sędzia Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu X.2 Y.2,

powołani na urząd z naruszeniem art. 187 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej bowiem Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowania w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, a w szczególności art. 187 ust. 1 – w rozumieniu uchwały Sądu Najwyższego z 8 czerwca 2022 r. sygn. akt I KZP 2/22., w następstwie czego sąd był nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż w jego skład nie wchodził niezawisli i niezależni sędziowie.

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy właściwemu do ponownego rozpoznania wniesionej w sprawie apelacji niezależnemu i niezawisłemu, powołanemu ustawą sądowi.

W odpowiedzi prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesiony w kasacji obrońcy zarzut okazał się oczywiście bezzasadny, co skutkowało rozpoznaniem i oddaleniem przez Sąd Najwyższy tego nadzwyczajnego środka odwoławczego w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k.

Oczywista bezzasadność kasacji zachodzi wówczas, kiedy już z pobieżnej analizy podniesionych przez skarżącego zarzutów w jasny sposób wynika, iż są one nietrafne i nie mogą doprowadzić do oczekiwanego przez skarżącego rezultatu w postaci wzruszenia zaskarżonego orzeczenia [*postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 1 lipca 2021 r. sygn. II KK 184/21*].

Sąd Najwyższy zauważa, iż w niniejszej sprawie nie wystąpiła sugerowana przez obrońcę nienależyta obsada składu Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, stanowiąca negatywną przesłankę procesową, w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. Obrońca skazanego rzekome zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej połączył z obecnością w składzie orzekającym sądu odwoławczego sędziów Sądu Okręgowego w osobach X. Y., X.1 Y.1 i X.2 Y.2, czyli sędziów powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady

Sądownictwa w procedurze ukształtowanej według ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.3 ze zm.). Niespełniających zatem – w opinii skarżącego kryteriów niezawisłości ze względu na strukturalną wadę w procesie powołania ich na stanowiska sędziowskie.

Odnosząc się do takiego zarzutu i towarzyszącej mu argumentacji, zauważyć należy, iż moc wiążąca przywołanej przez skarżącego uchwały SN z 23 stycznia 2020 r. sygn. akt BSA I 4110 1/20 została uchylona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (dalej TK) z 20 kwietnia 2020 r. w sprawie U 2/20 (M.P.2020.376). Abstrahując od tego, podobnie jak nawiązująca do niej treściowo uchwała SN z 2 czerwca 2022 r. sygn. I KZP 2/22, wskazywała ona, iż dla udowodnienia zaistnienia nienależytej obsady sądu każdorazowo konieczne jest wykazanie *in concreto* (z czego zdaje sobie sprawę autor, formułując powyższy zarzut kasacyjny), że sędzia nie gwarantuje, chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości, a przywołana instytucjonalna wadliwość miała wpływ na sposób rozstrzygnięcia. W konsekwencji potencjalne naruszenie standardu rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd w konkretnej sprawie winno być rozpatrywane w kategoriach innego rażącego naruszenia prawa (*względna przyczyna odwoławcza; postanowienie SN z 30 listopada 2022 r. sygn. II KK 468/22*). Innymi słowy, w myśl przedstawionej w uchwale wykładni, może to zaistnieć, gdy wadliwość procesu powoływania sędziego prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Sam zaś udział w tej procedurze wyklucza przyjęcie *a priori* nienależytej obsady sądu, a co za tym idzie zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. Wymagana jest bowiem wnikliwa analiza osoby sędziego w kontekście postępowania nominacyjnego oraz jego postawy w toku postępowania. Powoduje to, iż okoliczności mogące mieć wpływ na bezstronność sędziego w danej sprawie, muszą zostać wykazane za pomocą faktów. Zarzut postawiony w kasacji nie mógł zatem okazać się skuteczny, gdyż skarżący nie wskazał na istnienie okoliczności uzasadniających wątpliwości,

że proces powołania wymienionych wyżej sędziów prowadził *in concreto* do naruszenia konstytucyjnego i konwencyjnego standardu niezawisłości i bezstronności sądu.

Zdaniem Sądu Najwyższego orzekającego w niniejszym składzie, bezwzględne przyczyny odwoławcze, skutkujące przecież koniecznością uwzględniania z urzędu i to niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz ich wpływu na treść orzeczenia, wymagają, aby do tego grona zaliczać jedynie stany o obiektywnym i łatwo weryfikowalnym charakterze. Gdyby bowiem wspomniane konsekwencje miało wywoływać uchybienie, którego stwierdzenie wymagałoby przeprowadzenia wielopłaszczyznowych i wysoce ocennych analiz, prawo stron procesu karnego do przewidywalności działań organów procesowych oraz własnej sytuacji procesowej, nawet po uprawomocnieniu się orzeczenia, zostałoby w sposób istotny ograniczone, przekładając się na istotne ograniczenie gwarancji procesowych, w tym te związane z prawem do zaskarżenia orzeczenia, czy uzyskania pewnego, wiążącego rozstrzygnięcia. Próba oceny przeprowadzenia owej analizy pod kątem niezawisłości i bezstronności z punktu widzenia art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w istocie zmierza do relatywizacji bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które są albo ich nie ma i nie podlegają one ocenie z punktu widzenia natężenia (*por. postanowienie SN z 28 grudnia 2022 r. sygn. akt. IV KK 477/22*). Każdy bowiem sąd, dysponując własnym atrybutem niezawisłości, inaczej może postrzegać i oceniać kwestię spełnienia minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości. Strony postępowania w takim stanie rzeczy nie będą miały wówczas pewności co do wyników takiej oceny, co istotnie zaprzecza procesowej skuteczności bezwzględnych przyczyn odwoławczych w sposób zdefiniowany przez ustawodawcę i ugruntowane dotychczas orzecznictwo. Na tym zaś tle wskazać należy, że celem i wartością demokratycznego państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa prawnego i pewności obrotu prawnego, immanentnie powiązanego z jednolitością stosowania prawa przez sądy (*zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 października 2015 r. sygn. akt SK 63/12*).

Powyższe stwierdzenie jest tym bardziej adekwatne w kontekście bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które powinny być oczywiste, łatwo

dostrzegalne, a przez to możliwie jednolicie stosowane w orzecznictwie. Przypomnieć należy, iż bezwzględna przyczyna odwoławcza to sytuacja wyjątkowa, jasno określona w ustawie i niepoddająca się interpretacji na obszarze wykładni teleologicznej. Sytuacja ta występuje albo zachodzi jej brak, *tertium non datur*.

Skarżący nie podniósł także żadnych zarzutów osobistych pod adresem sędziów składu orzekającego w instancji odwoławczej, wskazujących, że podczas rozpoznania przedmiotowej sprawy poddani byli jakimkolwiek naciskom, czy choćby sugestiom ze strony czynników zewnętrznych, albo nie zachowali wymaganej bezstronności, czy obiektywizmu.

W kontekście powyższego, Sąd Najwyższy w realiach tej sprawy również nie dopatrył się żadnego związku między okolicznościami powołania sędziów na urząd a samym rozstrzygnięciem sprawy, w szczególności by wywarły jakikolwiek negatywny wpływ na sposób rozpoznania zwyczajnego środka odwoławczego przez Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu. W rozważanym kontekście nie ma zatem mowy nie tylko o uchybieniach wymienionym w art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., ale także o żadnym innym rażącym naruszeniu prawa, mogącym mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego w oparciu o treść przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[WB]

[r.g.]